Ohjelmatuen vuosiraportin ohjeistus rahoituskaudelle 2026-2029

Ohjelmatuen ehtojen kohdan 4.3. mukaisesti valtionavustuksen saajan tulee selvittää valtionavustuksen käyttö. Selvittämis- ja raportointivelvollisuus tarkoittaa avustettavan toiminnan sisällön, etenemisen ja saavutettujen tulosten sekä kustannusten selvittämistä. Valtionavustuksen saajan tulee selvittää avustuksen käyttö myös siltä osin kuin avustusta on siirretty valtionavustuspäätöksen näin salliessa siirron saajan käyttöön. Vuosittaisen raportoinnin lisäksi ulkoministeriö voi myös pyytää valtionavustuksen saajalta tarpeelliseksi katsomiaan muita selvityksiä. Ulkoministeriö ohjeistaa tarkemmin raportoinnista.

Vuosiraportti koskee ulkoministeriön ohjelmatukena myöntämän valtionavustuksen sekä siihen liitetyn omavastuuosuuden raportointia. Mikäli järjestöllä on muulla rahoituksella toimintaa, joka vahvistaa tai on linkitetty valtionavustuksella katettavaan toimintaan, voi siitä raportoida myös, mutta rahoituslähteet ja -määrät tulee avata.

➢ Ennakkotieto ohjelman kontribuutiosta Suomen kehityspolitiikan toimeenpanoon 31.3. mennessä

Ennakkotieto on selvitys, jonka ulkoministeriö katsoo tarpeelliseksi ohjelmatukea koskevaa ajantasaista viestintää varten. Ohjelmatuen osuus ulkoministeriön hallinnoimista kehitysyhteistyön määrärahoista on merkittävä, joten on tärkeää pitää sekä ulkoiset sidosryhmät että ulkoministeriön eri osastot ja edustustot tietoisina ohjelmatuella tehtävästä työstä. Ennakkotiedon asioita ei tarvitse uudestaan käsitellä vuosiraportilla. Ennakkotieto annetaan word tai pdf-asiakirjalla.

1. **Tuotostason (output) tulosesimerkit: yhteensä enintään kolme (tai neljä, jos järjestöllä on myös humanitaarista ohjelmatukea ulkoministeriöltä) per järjestö, vähintään yksi kohtaan a., vähintään yksi kohtaan b. ja kolmas vapaavalintaisesti ja humanitaarisen toiminnan osalta neljäs esimerkki:**
    a. Kansalaisyhteiskunnan vahvistamisesta (yksi tai useampi). Kansalaisyhteiskunnan vahvistamiseen liittyvissä esimerkeissä voi tuoda esiin tuotoksia liittyen ohjelman vaikutuksiin kansalaisyhteiskunnan suotuisaan tilaan, kansalliseen lainsäädäntöön tai kansalaisaktiivisuuteen osana demokraattista kehitystä. Esimerkiksi koulutettujen (temaattinen tai hallinnollinen koulutus) määrä osana järjestöjen tai oikeudenhaltijoiden/vastuunkantajien kanssa tehtävää yhteistyötä tai jos kansalaisaktiivisuuden edistäminen on ollut osana jotain toimintaa. Esimerkeissä voi nostaa esiin tuloksia koskien myös yhteistyötä rekisteröitymättömien toimijoiden (esim. nuorten ryhmät, joilla ei virallista järjestöstatusta tai vastaavia ryhmiä, jotka toimivat muuten kuin paikallisesti tai kansallisesti rekisteröityinä) kanssa ja näitä esimerkkejä voi antaa ilman maatietoa. Kuvaukseen tulee sisällyttää mihin tulokseen tai muutokseen näillä pyritään.

b. KEPO-vahvuusaluekohtaisesti eli naisten ja tyttöjen oikeuksien sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien vahvistamiseen, koulutukseen ja ilmastotoimiin liittyen. Lisäksi voi tuoda esiin digitalisaatioon liittyviä tulosesimerkkejä.
c. Humanitaarisen avun toiminnasta (koskee ainoastaan ECHO-sertifioituja avustuksensaajia)
d. Jos yllä mainituista ei tule kolmea (neljää), voi laittaa muita esimerkkejä.

Ei maantieteellistä rajausta, mutta pyydetään mahdollisuuksien mukaan priorisoimaan ulkoministeriön pitkäaikaisia kumppanimaita ja seuraavia kohdemaita: Ukraina, Etiopia, Nepal, Tansania, Somalia, Palestiinalaisalue, Kenia, Uganda, Mosambik, Sambia, Myanmar, Syyria/Jordania/Libanon.

Tuotosesimerkki haetaan ensisijaisesti ohjelman tulosmatriisilta, mutta esimerkit maatason tuotoksista käyvät myös. Esimerkeille ei ole tällä hetkellä merkkimäärää, mutta ne on hyvä kirjoittaa tiiviissä muodossa.

2. **KEPO-aggregaattori-indikaattoridata koskien kansalaisyhteiskunnan vahvistamista:** ”Number of developing country CSOs with improved capacity to influence development in line with Agenda 2030”. Mahdollisuuksien mukaan eriteltynä: naisten johtamat, naisten oikeuksia edistävät järjestöt, vammaisten henkilöiden omat järjestöt tai nuorten, alkuperäiskansojen, siirtotyöläisten, seksuaalivähemmistöjen omat järjestöt tai aktivistiryhmät ja -liikkeet tai journalistiyhdistykset. Datan tulee koskea rekisteröityjä ja rekisteröimättömiä yhteisöjä ja liikkeitä, ei kuitenkaan yksittäisiä henkilöitä.

Ulkoministeriön viestintätarpeita varten yllä olevia tietoja tullaan täydentämään vuosisuunnitelmista ja mahdollisista muista järjestön toimittamista asiakirjoista saatavilla tiedoilla.

➢ DAC-tilastoraportointi 30.4. mennessä

OECD:n kehitysapukomitea DAC:lle annettavia tilastotietoja varten järjestöt ovat antaneet kunkin vuoden tiedot ohjelmatuen myönnöistä tilastointilomakkeella. Vuosittaiset maksatustiedot raportoidaan samalla lomakkeella seuraavan huhtikuun loppuun mennessä.

Lomake ja sitä koskevat täyttöohjeet löytyvät ohjelmatuen sivuilta: https://um.fi/ohjelmatuki-kansalaisjarjestoille#Tilastointiohjeet Täytetty lomake palautetaan sähköpostitse osoitteisiin KEO-30@gov.fi ja Tilastot.UM@gov.fi.

- **Ohjelman tulosraportti koostuen 1) määrämuotoisesta osiosta, 2) vapaamuotoisesta tulosraportista ja 3) pakollisista liitteistä (ks. lista alla), 31.8. mennessä**

1. **Määrämuotoiset tiedot** (Toistaiseksi word tai pdf-asiakirjalla. Jos järjestö toimittaa pdf-muotoisen asiakirjan, tulee sen olla tekstiversiona eikä siihen saa asettaa rajoituksia, jotka estävät tekstin kopioimisen tai haun.) **Humanitaarisia myöntöjä koskien löytyy alta oma ohjeistuksensa määrämuotoisille tiedoille.**

Tällä erää word-lomake ja tulevaisuudessa haeavustuksia.fi -järjestelmässä (määritetyt merkkimäärät)	Raportointivuosi Järjestöä koskevat tiedot Ohjelman perustiedot	Vuosi Nimi, yhteyshenkilö Ohjelman nimi, VA-tunnus, KYT maalista, HUM maalista
	Järjestön hallintoa koskeva kehittäminen, jolla vaikutus ohjelman hallinnointiin (tulosohjaus, riskienhallinta, väärinkäytösepäilyjen ja -tapausten myötä tehdyt kehittämistoimet, taloushallinto, henkilöstöhallinto ja yleishallinto).	Tiivis selvitys, kuinka järjestö on vuoden aikana tehnyt keskeisiä kehittämistoimia, joilla vaikutusta ohjelmatoimintaan. Onko tulosohjaukseen tai riskienhallintaan tehty keskeistä järjestelmäkehittämistä tai vastuumuutoksia? Kuinka taloushallinto-, henkilöstö- tai yleishallintoa on kehitetty? Onko järjestö kehittänyt humanitaarista toimintaansa? Raportoidaan vuoden aikana tehdyt järjestötason kehittämistoimet. Jos vuoden aikana ei ole tehty mitään kehittämistä millään osa-alueella, myös se voidaan todeta. Tässä voi tuoda esille, mikäli vielä toimenpiteitä koskien KPMG-tarkastuksen tai muiden vastaavien tarkastusten suositusten toimeenpanoa.
	Edelleen siirretystä avustuksesta tehtyjen ja Suomen tarkastusraporttien havainnot	Järjestön keskeiset toimenpiteet koskien tilintarkastajien tarkastusraporteissa (Suomi sekä edelleen siirretty avustus) esiin nostamia huomioita/havaintoja. Samankaltaiset havainnot voi niputtaa keskenään. Mikäli havainnot eivät vaadi varsinaisia korjaavia toimenpiteitä, perustele.
	Järjestön kansainvälisen toiminnan rahoitustilanne	Mikä on UM-rahoitteisen ohjelman osuus järjestön kansainvälisestä toiminnasta? Voi tuoda esille prosenttiosuuksina tai muuten havainnollistavalla tavalla.

		Onko järjestö pystynyt hyödyntämään ohjelmatukea muun rahoituksen saamiseen? Jos on, niin miltä taholta? (KUVAUS) Kuinka paljon ohjelmatuen avulla on saatu muuta rahoitusta? Listataan tässä ne rahoitukset, joiden saamiseksi on esitetty ohjelmatuki osana muun rahoittajan vaatimaa omarahoitusta. (MÄÄRÄ)
	Omavastuuosuus	Omavastuuosuuden kuvaus ml. rahoituksen lähteet. Miten omavastuuosuuden rakenne on kehittynyt tai muuttunut?
	Vapaaehtoistyö	Tiivis kuvaus ohjelmaan liittyvästä vapaaehtoistyöstä Suomessa ja/tai kohdemaissa, mikäli merkitystä ohjelman tulosten saavuttamiseksi.
	KEPO-aggregaatti-indikaattorit	Listaa tässä järjestön ohjelmassa käyttämät ulkoministeriön aggregaatti-indikaattorit ja niiden tulokset. Ks. https://um.fi/julkaisut/-/asset_publisher/TVOLgBmLyZvu/content/suomen-kehityspolitiikan-tuloskartat-ja-indikaattorit-2020
	Muutokset vuosisuunnitelmaan ja -budjettiin	Listaa vuoden aikana tehdyt muutoshakemukset. Lisäksi raportoi alle 10 prosentin (tai humanitaarisen osalta 15 prosenttia vuosikohtaisesti) mutta keskeiset budjettimuutokset, joista vuoden aikana ei ole tehty muutoshakemusta.
	Mahdolliset korko- ja valuuttakurssituotot	Selvitä mahdollisten korko- ja valuuttakurssituottojen kertymä ja käyttö.

2) Vapaamuotoinen tulosraportti

Kukin järjestö raportoi oman ohjelmansa **muutosteorian ja/tai tulosajattelun näkökulmasta**. Tulosraportin tulee sisältää ohjelman kaikki tulosalueet, ml. kehitysviestintä ja globaalikasvatus sekä vaikuttamistyö, mikäli nämä sisältyvät ohjelmaan. Mikäli järjestön ja ulkoministeriön läpileikkaavat tavoitteet poikkeavat toisistaan, tulee raportilla selkeästi tuoda esille molemmat.

Tulosraportin tulisi alkaa max 1 sivun tiivistelmällä ja koko tekstiosion (sis. tiivistelmän) tulisi olla **enintään 30 sivua ja viimeisen raportointivuoden osalta enintään 34 sivua** (pl. pakolliset liitteet). **Ohjeistus ja tukikysymykset** ovat viitteellisiä, ja raportoinnissa tulee arvioida, mitkä niistä ovat raportoitavan vuoden osalta relevantteja ja keskeisiä. Raportointia ei toisaalta tule myöskään rajata näihin kysymyksiin, vaan raportissa kannustetaan tuomaan esiin vapaassa muodossa kunkin ohjelman toteuttamisen ja tulosten kannalta keskeisin tieto.

Ohjelmakauden ensimmäinen raportti voi olla huomattavasti tiiviimpi, mikäli tuloksia ei vielä ole. Ensimmäistä vuotta koskevassa raportoinnissa korostuu ohjelmaan valittujen toimintatapojen validointi sekä tuodaan esille, kuinka ohjelma on saatu käyntiin, ja onko tullut esiin ohjelman tulosten kannalta ennakoimattomia haasteita tai toimintaympäristömuutoksia. Jos edelliseltä ohjelmakaudelta on siirtynyt avustusta, joka raportoidaan osana 2026-2029 ohjelmakauden ensimmäistä raporttia, tulee tuoda esille mahdollisimman selvästi siirtyneen avustuksen määrä ja mihin tuloksiin niillä on ollut vaikutusta tai tuoda esille mitä tuloksia sillä on saatu aikaan.

Ohjelmakauden viimeiseen vuosiraporttiin lisätään alla esitettyjen kysymysten lisäksi **erillinen analyysi** (noin 2–4 sivua) siitä, miten saavutetut tulokset edistivät koko ohjelmakauden aikana tavoiteltua **vaikuttavuutta** ja kuinka järjestön ja ohjelmaa toteuttavien kumppaneiden keskinäinen yhteistyö ja suhde on toiminut ja/tai kehittynyt, mitä toiminnasta ja kumppanuudesta on **opittu** sekä miten opittua tullaan hyödyntämään jatkossa. Lisäksi tulee tarkastella lokalisaation edistymistä ja ohjelman tulosten **kestävyyttä**.

Humanitaariseen toimintaan myönnetty avustus raportoidaan erillisten ohjeiden mukaisesti, ks. alla ja huom. excel-liite. Tällä ohjelman tulosraportilla lähtökohtaisesti ainoastaan järjestön humanitaarista ja neksustoimintaa koskeviin osioihin toivotaan tietoja humanitaarisesta toiminnasta. Jos kehitysyhteistyöohjelmaan on tehty tuenkäyttömuutos humanitaariseen toimintaan, tulee myös tämä raportoida osana vapaamuotoista tulosraporttia.

Ulkoministeriölle toimitettava vapaamuotoinen tulosraportti annetaan **word tai pdf-muodossa ja ilman valokuvia** (pl. mahdollinen kansikuva), mutta grafiikkaa tai muuta tiedon visualisointia voi lisätä. Jos järjestö toimittaa pdf-muotoisen asiakirjan, tulee sen olla tekstiversiona eikä siihen saa asettaa rajoituksia, jotka estävät tekstin kopioimisen tai haun. Näillä ohjeilla tehty raportti on osa ulkoministeriön seurantaa ja valvontaa. Järjestön tulee ehtojen mukaisesti tiedottaa ohjelmastaan sekä julkaista vuosiraportin tulososio tai sitä vastaavat tulostiedot ja muut ohjelman toteuttamisen kannalta olennaiset tiedot.

Ulkoministeriön tulossivua päivitetään ajoittain ja sitä varten järjestöiltä saatetaan pyytää **erikseen tulosesimerkkejä**.

Ohjeistus ja tukikysymykset

Vapaamuotoinen tulosraportti	Analysoi raportointivuodelle ja/tai ohjelmakaudelle asetettujen **tavoitteiden saavuttamista tulosalueittain**. Analyysissa tulee arvioida tuloskehikon tulosketjun ja oletusten toteutumista.	Mitä edistystä tapahtui tulosalueittain: a) vasten vuosittaisia tavoitetasoja tai b) vasten ohjelmakauden lähtö- ja tavoitetasoja Analysoi onnistumisia, keskeisiä haasteita ja niistä oppimista tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Saavutettiinko ennakoimattomia tuloksia? Arvioi ohjelman tulosten ja oletusten toteutumista tuloskehikon tulosketjun näkökulmasta. (Huom. tuotoksia tai aktiviteetteja ei kuvata tulosraportilla, tuotosten raportointi ainoastaan tulosmatriisin mittareita vasten.) Ensimmäisenä vuonna analysoidaan tiiviisti, onko tuotoksiin tehty muutoksia ja miten saavutetut tuotokset ovat syöttäneet tavoitteisiin. Miten ohjelman tulosalueet ovat edenneet indikaattorien ja tulosten disaggregoinnin perusteella? Avaa mahdollisia indikaattoreihin tehtyjä olennaisia muutoksia. Tulosmatriisin lisä- tai huomiosarakkeella voi tuoda esille myös indikaattorimuutoksia. Onko ohjelman tuloksellisuudessa eroja eri tulosalueilla? Analysoi keskeisimpiä tekijöitä tai muutoksia, jotka vaikuttivat tulosten saavuttamiseen ml. matalan tuloksellisuuden tulosalueiden osalta. Onko ohjelman tuloksellisuudessa eroja eri konteksteissa (esim. vähiten kehittyneet maat, hauraat toimintaympäristöt, kapeneva tai suljettu kansalaisyhteiskunnan tila)? Mitkä ovat olennaiset tuloksellisuuteen vaikuttaneet muutokset toimintaympäristöissä? Ei tarvetta käydä läpi kaikkia maita, vaan ainoastaan ne, joissa toimintaympäristömuutoksilla on vaikutusta ohjelman tulostavoitteiden kannalta. Muutosteorian toimivuus sekä mahdolliset muutokset siihen. Voi tuoda esille myös muuta neksustoimintaa, mikäli keskeistä ohjelman tulosten kannalta. Huom. humanitaarisen, kehitysyhteistyön ja rauhanrakennuksen neksustoimintaa käsitellään alla erikseen.

	Ohjelman vaikutukset kansalaisyhteiskunnan tilaan	Tiivis tarkastelu ohjelman tuloksista kumppanimaiden tai globaalitasolla kansalaisyhteiskuntien vahvistumiseksi sekä kansalaisyhteiskunnan tilan ja toimintaedellytysten edistämiseksi sekä mahdollinen vaikutus demokratian tilaan vuoden aikana. Voi sisältää konkreettisia tulosesimerkkejä, mutta ei tarvetta toistaa ennakkotiedossa annettuja asioita. Voit kertoa tässä raportoitavan vuoden aikana tuetuista paikallisista kansalaisyhteiskunnan toimijoista ja niiden kirjosta (esimerkiksi naisten johtamat, naisten oikeuksia edistävät järjestöt, vammaisten henkilöiden omat järjestöt tai nuorten, alkuperäiskansojen, siirtotyöläisten, seksuaalivähemmistöjen omat järjestöt tai aktivistiryhmät ja -liikkeet tai journalistiyhdistykset), ja miten toimijoiden kapasiteettia ja resilienssiä on vuoden aikana tuettu. Kuinka ohjelma tuki kumppaneiden prioriteetteja ja edisti toimijoiden itsenäisyyttä, taloudellista riippumattomuutta, itsesäätelyä, läpinäkyvyyttä ja/tai tilivelvollisuutta? Tietoja voi tuoda esille maakohtaisesti tai globaalitasolla.
	Ulkoministeriön ohjeistaman ihmisoikeusperustaisen lähestymistavan ja läpileikkaavien tavoitteiden analysointi ja toteutuminen	Ulkoministeriön kehitysyhteistyötä koskevan ihmisoikeusperustaisen lähestymistavan ja läpileikkaavien tavoitteiden (sukupuolten tasa-arvo, yhdenvertaisuus, ilmastokestävä ja vähäpäästöinen kehitys sekä ympäristön suojelu painottaen luonnon monimuotoisuuden turvaamista) analysointi ja toteutuminen osana ohjelman toimeenpanoa. Tiivis kuvaus siitä, kuinka ohjelmassa on varmistettu, että sillä ei ole negatiivisia vaikutuksia toimeenpanon tai tulosten kautta (do no harm -periaate).
	Omistajuus, lokalisaatio	Analyysi oikeudenhaltijoiden, vastuunkantajien ja sidosryhmien omistajuudesta ja osallistumisesta. Miten ohjelmassa edistettiin vuoden aikana lokalisaatioperiaatetta (esim. strategisesti, rahoituksen ja resurssien, kumppanuuksien, kapasiteetin tai päätöksenteon osalta)? Tuo esiin järjestön oman lähestymistavan kautta. Miten ohjelmassa edistettiin paikallista johtajuutta? Tuo lisäksi esiin prosenttiosuus toteutuneesta rahoituksesta paikallisille kansalaisjärjestökumppaneille (huom. ei organisaation omat maatoimistot).

	Mahd. humanitaarinen avustustoiminta (max 2 s.)	Vapaamuotoinen kuvaus järjestön ensisijaisesti ulkoministeriön myöntämällä rahoituksella tehdyn humanitaarisen toiminnan tuloksista (mahdollisuus nostaa temaattisia ja/tai ohjelmallisia vahvuuksia). Lisäksi voi kuvata järjestön humanitaarista toimintaa kokonaisuudessaan ja tuoda esille ulkoministeriön myöntämän rahoituksen merkitystä osana järjestön humanitaarista toimintaa sekä järjestön lisäarvoa globaalille humanitaariselle toiminnalle mm. osana kv. vetoomuksia. Tuo tiivisti esille humanitaarisen toiminnan rahoituskokonaisuus ja keskeiset lähteet. Mahd. humanitaarisen toiminnan yhteys kehitysyhteistyötoimintaan. Toimitaanko samoilla alueilla? Hyödynnetäänkö samoja resursseja? Tässä voi myös tuoda esille, mikäli toiminnot on täysin eriytetty. Tärkeää tuoda esille, mitä rahoitusta tässä raportoitavaan humanitaariseen toimintaan käytetään ml. ohjelmatuen käyttötarkoituksen muutokset.
	Mahdolliset tuenkäyttömuutokset kehitysyhteistyöstä humanitaariseen avustustoimintaan	Kuvaa tiiviisti tulokset kehitysyhteistyöstä humanitaariseen avustustoimintaan siirretyn avustuksen tuloksista: toteutuneet humanitaariset tavoitteet ja toiminnot, avunsaajien määrä, mahd. priorisoidut avunsaajat ja miten vammaiset henkilöt huomioitiin. Mikä vaikutus muutoksella oli käynnissä olevaan kehitysyhteistyöohjelmaan ja hyväksyttyyn vuosisuunnitelmaan, ja miten siirtyminen takaisin kehitysyhteistyöhön tapahtui tai on suunniteltu tapahtuvan.
	Humanitaarisen toiminnan, kehitysyhteistyön ja rauhanrakentaminen kaksois- tai kolmoisneksus	Tiivis selvitys ohjelman tuloksista koskien humanitaarisen toiminnan, kehitysyhteistyön ja rauhanrakentamisen kaksois- tai kolmoisneksustoimintaa. Analysoi tässä tulosmatriisilla esiintuotuja tuloksia ja/tai vaikuttavuutta. Miten neksuslähestymistapa on toiminut ja tukenut tulosten saavuttamista?
	Selvitys oppimisesta, arviointitiedon hyödyntämisestä, tilivelvollisuudesta ja läpinäkyvyydestä	Mitä metodeja oppimiseen ja arviointiin on vuoden aikana käytetty? Miten vuoden aikana tehtyjen ohjelmatason evaluointien suositukset tai muun arvioinnin kautta saadut opit on huomioitu tai tullaan huomioimaan ohjelman kehittämisessä? Miten oppien osalta on varmistettu tilivelvollisuus ja läpinäkyvyys ml. käsittelemällä niitä yhdessä kumppaneiden ja sidosryhmien kanssa?

	Selvitys ohjelman riskienhallinnasta	Tiivis selvitys, mitkä riskeistä ovat mahdollisesti realisoituneet ja mitä vaikutuksia ohjelman riskien hallintaan? Onko ohjelman riskienhallinta toiminut kuten suunniteltu? Onko riskimatriisiin tehty muutoksia? Onko riskienhallinnassa tullut esiin ihmisoikeusriskejä tai muita do no harm-näkökulmasta relevantteja riskejä? Jos on, analysoi tiiviisti, onko lähestymistapa niiden osalta (ml. vastuuvelvollisuuskanavat) ollut toimiva sekä mahdolliset kehittämistoimet. Lisäksi riskienhallinnan matriisia voi hyödyntää raportoimiseen riskeistä sekä ehkäisevistä ja mitigoivista toimista.
	Viestintä- ja vaikuttamistyö sekä globaalikasvatus	Mikäli osa tulosketjua, ks. yllä, muussa tapauksessa tiivis kuvaus tuloksista.
	Mahd. muut asiat	Mikäli relevanttia, kuvaa, miten ohjelma on myötävaikuttanut Suomen laajemman ulkopoliittisen agendan edistämiseen (esimerkiksi turvallisuusneuvostokampanja, ihmisoikeuspuolustajat, UPR-prosessit, rauhanvälitys, YK:n päätöslauselmien toimeenpano) tai tukenut Suomen muuta kehitysyhteistyötä (esimerkiksi maaohjelmat). Mikäli asia ei käy ilmi raportin muista osioista, kerro mahdollisesta yksityissektorin toimintaedellytysten ja –ympäristön edistämisestä ja yritysyhteistyöstä.

3) Vuosiraportin pakolliset liitteet

a) Tulosmatriisi (KYT)	Vuosikohtainen ja/tai ohjelmakaudella kumuloidut tulokset	Käytetyt KEPO-aggregaatti-indikaattorit tulee selkeästi tuoda esille esim. värikoodilla tai korostuksella
b) Riskimatriisi	Raportointi realisoituneista riskeistä ja niihin liittyvistä toimenpiteistä	Tuo selvästi esiin uudet identifioidut tai poistetut riskit ja muutokset riskiluokituksiin ja vastuisiin.
c) Humanitaarisen avustustoiminnan raportointi	Ks. erillinen ohje alla sekä excel-liite	Humanitaarisen toiminnan osalta raportoidaan jokainen maa erikseen, ml. maakohtaiset tulosmatriisit ja talouslomakkeen hum. maakohtainen erittely -välilehdet viimeiseksi hyväksyttyä talouslomaketta vasten. Huom. talouslomakkeella täytetään myös erillinen välilehti hum. kokonaisuudelle.
d) Talousraportointi (KYT)	Viimeiseksi hyväksyttyä talouslomaketta vasten.	Määrämuotoinen talouslomake on pakollinen liite. Huom. vuosiraportin yhteydessä ei tule tehdä muutoshakemusta hyväksyttyyn kustannusarvioon. Talouslomakkeella tulee selkeästi tuoda esille mahdolliset muutokset kohdentamattomaan osuuteen.
e) Tarkastusraportointi (KYT ja HUM)	Tarkemmat ohjeet um.fi -sivuilla	
f) Evaluoinnit	Ulkopuolisen konsultin ohjelmatason evaluointi ja mahd. kehityspoliittisia vahvuusalueita koskevat evaluointiraportit	Evaluointiraportit tulevat myös UM:n evaluointiyksikön käyttöön ja lisätään openeval.fi -tietokantaan Järjestön muuta evaluointia tai arviointia (esim. sisäiset arvioinnit) ei tule liittää vuosiraportille, mutta kts. kohta Selvitys oppimisesta, arviointitiedon hyödyntämisestä, tilivelvollisuudesta ja läpinäkyvyydestä.
g) Salassa pidettävä tieto	Erillinen liite mahdollisista salassa pidettävistä tiedoista	
h) Organisaatiota koskevat	Toimintakertomus Tilinpäätös Tarkastuskertomus Organisaation mahd. vastine tarkastuskertomukseen	Kts. vakioehdot

4) Ohjelmatuen humanitaaristen myöntöjen raportointiohjeistus 2026-2029

a) Humanitaaristen myöntöjen määrämuotoinen raporttiosio	Vastataan oheisiin kysymyksiin, merkkimäärä: maks. 1200 merkkiä välien kanssa per kohta / maa. (**Excel**, ks. UM:n pohja, tai jos tarpeen word tai pdf-asiakirjalla. Jos järjestö toimittaa pdf-muotoisen asiakirjan, tulee sen olla tekstiversiona eikä siihen saa asettaa rajoituksia, jotka estävät tekstin kopioimisen tai haun.)	1. Mitä haasteita järjestöllä oli humanitaarisen pääsyn tai periaatteiden toteuttamisessa? *(per maa)* 2. Mitä etuja myöntöjen monivuotisuudesta on ollut? Onko sen avulla saavutettu joitain kestävämpiä tuloksia? *(yleinen + per maa)* 3. Mitkä olivat 1-3 keskeisintä tulosta/muutosta, jota hankkeesta seurasi avunsaajille? *(per maa)* 4. Mitä monitorointia suomalainen järjestö (avustuksensaaja) on tehnyt hankealueille? Mitkä olivat 3 keskeisintä havaintoa monitoroinnista ja mitä niille tehtiin (avustuksensaaja/toimeenpaneva kumppani)? *(per maa)* 5. Tehtiinkö hankkeeseen väliarviointia tai evaluaatiota? Mitkä olivat 1-3 keskeisintä havaintoa? *(yleinen + per maa)* 6. Kuinka palautetta avunsaajilta kerättiin ja käsiteltiin? Nosta kolme teemaa, joita palautteessa nousi / havaittiin ja mitä niille tehtiin? *(per maa)* 7. Mitä mukautuksia tehtiin naisten ja tyttöjen osalta? Mitä kohdennettua apua juuri naisille ja tytöille hankkeessa oli (toimen ensisijainen tavoite)? Oliko hankkeessa yhteistyötä naisjärjestöjen kanssa, jos kyllä niin mitä, ja oliko järjestö virallinen kumppani? *(per maa)* 8. Mitä esteitä avun piiriin pääsylle vammaisille henkilöille hankkeessa tunnistettiin? Mitä mukautuksia tehtiin näiden osalta? Mitä kohdennettua apua juuri vammaisille henkilöille hankkeessa oli (toimen ensisijainen tavoite)? Oliko hankkeessa yhteistyötä vammaisjärjestöjen kanssa, jos kyllä niin mitä, ja oliko järjestö virallinen kumppani? *(per maa)* 9. Kuinka paikallisen kumppanin kapasiteettia vahvistettiin (osa-alue, toimet, tulokset)? Mikä oli eteenpäin siirretty summa per paikallinen kumppani? Sisälsikö taloudellinen tuki välillisiä hallintokulukorvauksia kumppanille? *(per maa)* 10. Kuinka hanke varmisti, että se kohdentui kaikkein akuuteimpiin tarpeisiin (aluevalinta, avunsaajien valinta, sektorikohtaiset toimet)? *(per maa)* 11. Mikä oli avunsaajille tarkoitetun budjetin osuuden (pääbudjettirivi 1) suhde (%) koko hankkeen kuluista? Mikä osuus (%) meni suoraan avunsaajille (käteinen, materiaaliavun arvo) ja mistä tämä koostui? *(yleinen + per maa)*

		12. Jos hankkeessa annettiin materiaaliapua, miksi näin eikä käteisapua? *(per maa)* 13. Mitkä riskit toteutuivat hankkeessa ja miten näiden osalta toimittiin? *(per maa)* 14. Mitä haasteita hankkeen taloushallinnossa oli? Oliko tilintarkastuksessa huomautettavaa? Miten toimittiin? *(per maa)* 15. Mitä erityislisäarvoa suomalainen järjestö (avustuksensaaja) toi hankkeelle? *(per maa)* 16. Mitä viestintää hankkeista tehtiin? Mikä oli keskeisin kohdeyleisö kullekin? Mikä on arvioitu tavoitettujen ihmisten määrä? *(per maa)*
b) Tulosmatriisi(t)	Raportointi tapahtuu **viimeisintä hyväksyttyä tulosmatriisia vasten**.	Raportointi kokonaistuloksista yhteensä sekä erikseen kunkin maan osalta, jossa kyseisen vuoden tulokset. Huom. jos tiettyyn humanitaariseen hankkeeseen on myös käytetty hyväksytyllä muutoshakemuksella kehitysyhteistyöstä siirrettyä avustusta, tulee tämä raportoida samalla tulosmatriisilla, mutta pitäen tulosdata erillään, jotta siitä selvästi ilmenee lisäisen tuen avulla saavutetut tulokset.
c) Talousraportointi	Raportointi tapahtuu määrämuotoisella **talouslomakkeella**.	Raportointi kunkin maan budjettia vasten ja koko humanitaarisen ohjelman osalta. Ks. tarkemmat ohjeet talousraportoinnille (KYT ja HUM).
d) Osana kehitysyhteistyöohjelman vapaamuotoista tulosraporttia (ks. edellä oleva osio 2, s. 5-9)	Humanitaariselle toiminnalle on varattu **oma osionsa, max 2 s**.	Järjestöt voivat tässä nostaa omia temaattisia kärkiään. Ks. tukikysymykset yllä.